

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Εισαγωγή στη
Διοικητική Επιχειρήσεων
και Οργανισμών

ΤΟΜΟΣ Α

Βασικές Αρχές Οργάνωσης
και Διοίκησης

Eclass4U

The best Choice for you

Μάθημα
6

ΔΕΟ11- ΤΟΜΟΣ Α-
ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Φραγκίσκος Μπιστιάς

Καθηγητής Παν/μίου Πειραιώς

Νίκος Μπλέσιος

Καθηγητής Παν/μίου Πειραιώς

Χάρης Ναξάκης

Επικ. Καθηγητής ΤΕΙ Ηπείρου

Κώστας Τερζίδης

Καθηγητής ΤΕΙ Καβάλας

Δρ. Αντώνης Κατσάλης

Δρ. Νίκος Μισαλόπουλος

Eclass4U

The best Choice for you

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Η Λειτουργία του Ελέγχου

Eclass4U

The best Choice for you

Έλεγχος είναι η λειτουργία της διοίκησης που επιδιώκει τη μέτρηση των αποτελεσμάτων και τη σύγκρισή τους με τα πρότυπα. Έλεγχος είναι εκείνη η λειτουργία με την οποία η επιχείρηση μέσα από ποσοτικές διαδικασίες μετράει αποτελέσματα , τα συγκρίνει με βάση τους στόχους που είχε θέσει και στη συνέχεια αξιολογεί ώστε να μπει ή όχι στην διαδικασία λήψης διορθωτικών μέσων και αποφάσεων .

Μετράμε αν πραγματοποιήθηκαν οι αντικειμενικοί στόχοι που έχουν προσδιορισθεί από τον προγραμματισμό και επαναπροσδιορίζονται οι στόχοι, μέσω των πληροφοριών που ο έλεγχος διαπιστώνει και μεταφέρει.

Eclass4U

The best Choice for you

Η ανάγκη του ελέγχου προκύπτει γιατί οι εργαζόμενοι δεν αποδίδουν πάντα με τον αναμενόμενο τρόπο και οι αιτίες μπορεί να είναι εξωτερικοί ή εσωτερικοί παράγοντες.

Σκοπός του ελέγχου είναι ο εντοπισμός και η διόρθωση των αποκλίσεων και η μείωση του κόστους για κάθε δραστηριότητα, αλλά και συνολικά.

Μέσω του ελέγχου γίνεται η αξιολόγηση των εργαζομένων. Εντοπίζονται οι αποκλίσεις, ώστε κάθε εργαζόμενος κατά τη διάρκεια της χρονιάς να παίρνει τα κατάλληλα μηνύματα για βελτίωση της απόδοσής του.

1. Προσδιορισμός περιοχών ελέγχου. Εντοπίζονται οι περιοχές δράσης που είναι κρίσιμες για τη συνολική αποτελεσματικότητα.
2. Καθορισμός προτύπων απόδοσης. Χρησιμοποιούνται υποδείγματα που περιγράφουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα από την ικανοποιητική εκτέλεση ενός έργου.
3. Μέτρηση της πραγματοποιούμενης απόδοσης. Πραγματοποιείται με γραπτές εκθέσεις των προϊσταμένων, προσωπικές παρατηρήσεις, προφορικές αναφορές, συγκέντρωση και επεξεργασία στατιστικών δεδομένων, χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας.
4. Σύγκριση της απόδοσης με τα πρότυπα. Διερευνάται ο βαθμός σύμπτωσης ή διαφοράς των πραγματοποιούμενων αποδόσεων σε σύγκριση με τα καθορισμένα πρότυπα. Για κάθε πρότυπο προκαθορίζεται και ένα εύρος απόκλισης.
5. Συμπεράσματα και καθορισμός αποκλίσεων. Τα πρότυπα απόδοσης είναι δυνατό να δείχνουν αρνητική απόκλιση, θετική απόκλιση ή τήρηση των προτύπων
6. Διορθωτικές ενέργειες. Είναι πιο αποτελεσματικές αν περιέχουν στοιχεία δημιουργικότητας, δηλαδή να δοκιμάζει κανείς νέους τρόπους βελτίωσης των αποτελεσμάτων που δεν έχουν δοκιμαστεί στο παρελθόν.

Eclass4U

The best Choice for you

1. Καθορισμός εφικτών και κατανοητών προτύπων
2. Προσανατολισμός ελέγχου προς την αιτία και όχι το λάθος
3. Ελαστικότητα στην εφαρμογή του ελέγχου για την αποφυγή συγκρούσεων
4. Καθορισμός των προτύπων με τη συμμετοχή των εργαζομένων
5. Καταλογισμός ευθυνών για τις αποκλίσεις
6. Διενέργεια του ελέγχου από κατάλληλα πρόσωπα με γνώσεις αντικειμενική κρίση και εμπειρία

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Υπάρχουν τρία επίπεδα ελέγχου:

Στρατηγικός έλεγχος που σχετίζεται με την υλοποίηση των στρατηγικών στόχων και γίνεται από τα ανώτατα στελέχη

Διαχειριστικός έλεγχος που σχετίζεται με την αξιοποίηση των πόρων και διενεργείται από μεσαία στελέχη

Λειτουργικός έλεγχος που σχετίζεται με τα καθημερινά θέματα απόδοσης και γίνεται από το πρώτο επίπεδο ιεραρχίας.

Eclass4U

The best Choice for you

Διαδικασία Ελέγχου

*Τα διάφορα
πρότυπα στην πράξη
είναι δυνατόν να
αντιπροσωπεύουν*

(α) Φυσική ποσότητα ενός προϊόντος

- π.χ. χρόνος, φύρες, φυσικά χαρακτηριστικά, αναλώσεις υλικών

(β) Χρηματική Αξία

- π.χ. κόστος, Έσοδο, ύψος επένδυσης κ.λπ.

Μέτρηση των Επιδόσεων

- Για να λειτουργεί ο έλεγχος δεν αρκεί μόνο η δημιουργία προτύπων. Χρειάζεται και η σχεδίαση μίας διαδικασίας που θα επιτρέπει την σύγκριση των αποτελεσμάτων που προκύπτουν στην πράξη με τα πρότυπα που βάλαμε. Μόνο έτσι αξιολογείται το εκτελεσθέν έργο.

Eclass4U

The best Choice for you

Έλεγχος - Διόρθωση των Αποκλίσεων

- Η διόρθωση των αποκλίσεων είναι το στάδιο που η λειτουργία του ελέγχου συγχωνεύεται με τις άλλες λειτουργίες της οργάνωσης και διοίκησης μίας επιχείρησης. Αυτό γίνεται γιατί η διόρθωση μπορεί να αλλάξει τον αρχικό προγραμματισμό ή να αλλάξει την οργανωτική διάρθρωση της επιχείρησης ή ακόμα να οδηγήσει τη διοίκηση να λειτουργήσει πιο αποτελεσματικά.

Ιδιότητες Ελέγχου

Οι πραγματοποιούμενοι έλεγχοι, ανεξάρτητα από το φυσικό αντικείμενο της επιχείρησης, οφείλουν:

- Να καταγράφουν τις αποκλίσεις συνεχώς και λεπτομερώς.
- Να τονίζουν τις αποκλίσεις στα κρίσιμα σημεία.
- Να είναι αντικειμενικοί
- Να είναι ευέλικτοι
- Να είναι οικονομικοί
- Να είναι κατανοητοί
- Να υποδεικνύουν διορθωτικές ενέργειες

Eclass4U

The best Choice for you

Πως εκδηλώνεται η Λειτουργία του Ελέγχου στην Επιχείρηση

- **Σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου**

Το Διοικητικό Συμβούλιο μιας επιχείρησης ασκεί έλεγχο πάνω σε όλους τους τομείς δραστηριότητας της επιχείρησης.

Οι τομείς αυτοί παρουσιάζονται στη συνέχεια με τους αντίστοιχους ελέγχους που πραγματοποιούνται σε αυτούς.

Πως εκδηλώνεται η Λειτουργία του Ελέγχου στην Επιχείρηση

Ο Οικονομικός τομέας που ελέγχει :

- τις κεφαλαιουχικές δαπάνες
- το κόστος υλικών και εργασίας
- τα γενικά έξοδα
- άλλες παραμέτρους οικονομικής φύσεως

Ο Εμπορικός τομέας που ελέγχει :

- τις πωλήσεις των προϊόντων
- τον όγκο και απόδοση του εκτελεσθέντος έργου των πωλήσεων

Πως εκδηλώνεται η Λειτουργία του Ελέγχου στην Επιχείρηση

Ο Τεχνικός τομέας ελέγχει :

- παραμέτρους της παραγωγής (χρόνος εργασίας, βλάβες εξοπλισμού κ.λπ.)
- παραμέτρους Έρευνας και Ανάπτυξης (χρόνος προτύπου, νέο προϊόν κ.λπ.)

Ο Τομέας Προσωπικού ελέγχει :

- Αριθμητική δύναμη του προσωπικού κατά ειδικότητα
- Προσλήψεις και Απολύσεις
- Μισθολογική κλίμακα προσωπικού κ.λπ.

Eclass4U

The best Choice for you

Σε επίπεδο Εκτελεστικών στελεχών: Οι έλεγχοι στο επίπεδο αυτό διοίκησης είναι ειδικότεροι και βγαίνουν από τους γενικούς ελέγχους του ανωτάτου διοικητικού επιπέδου της επιχείρησης. Στο επίπεδο αυτό έχουμε :

- **(α) Προϋπολογιστικό Έλεγχο**
- **(β) Έλεγχο Κόστους**
- **(γ) Έλεγχο Ποιότητας**
- **(δ) Έλεγχο απόδοσης της εργασίας**
- **(ε) Έλεγχο παραγωγικότητας των Μέσων Παραγωγής**
- **(στ) Έλεγχο αποθεμάτων**

Σε ευχαριστώ!

Έχεις απορίες?

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΕ ΜΑΖΙ ΜΟΥ

vicky.eclass4U@gmail.com